Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
přednesené dne 23. ledna 2014 [1]

Věc C-184/11

Evropská komise
proti

Španělskému království

„Rozhodnutí Komise, kterými je konstatována neslučitelnost státní podpory se společným trhem — Opatření nezbytná pro dosažení souladu s rozhodnutími — Rozsudek Soudního dvora, kterým bylo určeno, že členský stát nesplnil svoje povinnosti — Nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku včas — Peněžitá sankce“

1. V roce 2001 přijala Komise šest rozhodnutí, jimiž bylo rozhodnuto, že některá daňová opatření v Comunidad Autónoma del País Vasco („Baskicko“) představují státní podporu, která je neslučitelná se společným trhem, a jimiž byla Španělskému království uložena povinnost zajistit vrácení této podpory. V roce 2006 Soudní dvůr rozhodl ve prospěch Komise, že Španělsko nesplnilo povinnosti vyplývající z těchto rozhodnutí. Komise se nyní domáhá určení, že Španělsko včas nesplnilo povinnosti vyplývající z uvedeného rozsudku, a uložení paušální sankce za dobu nesplnění povinností vyplývajících z uvedeného rozsudku.

2. Španělsko namítá, že Komise nadhodnotila částky, jež měly být vráceny, a že jakákoli uložená sankce by v každém případě měla být nižší než ta, kterou uvádí Komise.

Skutkové okolnosti

Podpora a rozhodnutí z roku 2001

3. V letech 1994 až 1997 tři baskické provincie – Álava, Vizcaya a Guipúzcoa [2] – zavedly dva typy finančních opatření, která zůstala v platnosti do roku 1999 nebo 2000: slevy na dani pro podniky ve výši 45 % investované částky a degresivní čtyřleté snížení základu daně, obě za splnění určitých podmínek.

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — V zájmu soudržnosti zachovávám španělský pravopis použitý v dřívějších stupních řízení, přestože baskický pravopis je odlišný a oficiální španělský pravopis nyní baskický pravopis zohledňuje.

4. Tato opatření nebyla oznámena Komisi. Když se Komise o těchto opatřeních dověděla, rozhodla se zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES [3]. Dne 11. července 2001 vydala šest rozhodnutí [4].

5. Komise ve všech věcech rozhodla, že dané opatření představovalo režim podpor. Bez znalosti podrobností o skutečných příjemcích bylo dostatečné, že potenciální příjemci mohli mít prospěch z podpory, která nebyla v souladu s platnými směrnicemi, pokyny a rámci [5]. Před rozhodnutím, že tyto režimy byly uplatňovány protiprávně a že byly neslučitelné se společným trhem, Komise zdůraznila, že rozhodnutími „není dotčena otázka, zda individuální podpora může být na základě své konkrétní podoby považována, zcela nebo z části, za slučitelnou se společným trhem, a to buď na základě pozdějšího rozhodnutí Komise, nebo podle ustanovení o výjimce“ [6]. Žádné z rozhodnutí proto neprohlašuje *konkrétní podporu* za neslučitelnou se společným trhem a žádné rozhodnutí nevylučuje možnost, že některá podpora může být se společným trhem slučitelná. Všechny *režimy podpor* nicméně byly prohlášeny za neslučitelné se společným trhem.

Posouzení slučitelnosti

– Režimy slev na dani ve výši 45 %

6. Posouzení jsou ve všech třech rozhodnutích z velké části stejná [7]. Podpora mohla být považována za investiční podporu ve smyslu pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 [8], pokud závisela na částce investované v regionu a podléhala stropu vyjádřenému jako procentní poměr z této částky. Nicméně HDP regionu na obyvatele bylo pro použití regionální výjimky uvedené v čl. 87 odst. 3 písm. a) ES příliš vysoké, a pokud jde o čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, nebyl dodržen příslušný strop čistého grantového ekvivalentu (dále jen „ČGE“). Kromě toho se pokyny vztahovaly jen na počáteční investice, zatímco tyto režimy se mohly uplatnit i na jiné výdaje. Existovaly i další požadavky, které bylo nutné splnit [9]. Podpora, která nesplňovala platná kritéria, musí být považována za provozní podporu, a ne za investiční podporu. Provozní podpora nicméně musí splňovat kritéria uvedená v bodech 4.15 až 4.17 pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998, což v projednávané věci nebylo splněno, neboť baskické provincie nebyly nejvzdálenějšími regiony nebo regiony s nízkou hustotou obyvatelstva. Režimy podpor proto nebyly v souladu s pravidly pro regionální podporu. Kromě toho podpora pro investice mimo region nemohla být považována za regionální a možnosti výjimky pro podporu pro malé a střední podniky (dále jen „MSP“) nebylo možné využít, neboť podpora nebyla omezena na 7,5 % nebo případně 15 % hrubého grantového ekvivalentu (dále jen „GGE“). V každém případě některá odvětví byla z pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 vyloučena, z předmětných režimů podpory však nikoli.

3 — Viz Úř. věst. 1999, C 351, s. 29, Úř. věst. 2000, C 55, Zvl. vyd. 12/02, s. 96, s. 2 a Úř. věst. 2000, C 71, s. 8.

4 — Rozhodnutí Komise 2002/820/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor, provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Álava ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Úř. věst. 2002, L 296, s. 1); 2002/892/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch určitých nově založených podniků v provincii Álava (Úř. věst. 2002, L 314, s. 1); 2003/27/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Vizcaya ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Úř. věst. 2003, L 17, s. 1, Zvl. vyd. 07/07, s. 258); 2002/806/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch určitých nově založených podniků v provincii Vizcaya (Úř. věst. 2002, L 279, s. 35); 2002/894/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Guipúzcoa ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Úř. věst. 2002, L 314, s. 26, Zvl. vyd. 07/06, s. 252), a 2002/540/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch určitých nově založených podniků v provincii Guipúzcoa (Úř. věst. 2002, L 174, s. 31) (dále jen „rozhodnutí z roku 2001“).

5 — Rozhodnutí 2002/820, bod 76; rozhodnutí 2002/892, 2002/806 a 2002/540, bod 78; rozhodnutí 2003/27 a 2002/894, bod 83.

6 — Rozhodnutí 2002/820, bod 98; rozhodnutí 2002/892, 2002/806 a 2002/540, bod 90; rozhodnutí 2003/27, bod 105 a rozhodnutí 2002/894, bod 107.

7 — Rozhodnutí 2002/820, body 76 až 94; rozhodnutí 2002/894 a 2003/27, body 83 až 100.

8 — Úř. věst. 1988, C 74, s. 9, ve znění Úř. věst. 2000, C 258, s. 5, Zvl. vyd. 03/28, s. 394 (dále jen „pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998“).

9 — Rozhodnutí 2002/820, bod 83; rozhodnutí 2002/894 a 2003/27, bod 89.

– Režimy snížení základu daně

7. Posouzení jsou ve všech třech rozhodnutích opět z velké části stejná [10] a podobná posouzením týkajícím se režimů slev na dani ve výši 45 %. HDP regionu na obyvatele bylo pro použití výjimky uvedené v čl. 87 odst. 3 písm. a) ES příliš vysoké. Přestože podpora pro regionální rozvoj mohla být podle čl. 87 odst. 3 písm. c) ES se společným trhem slučitelná, režimy nebylo možné považovat za investiční podporu nebo podporu zaměstnanosti, nýbrž za provozní podporu. Stejně jako režimy slev na dani ve výši 45 % však na základě stejných důvodů nebyly režimy snížení základu daně v souladu s pravidly pro regionální podporu. Podpora rovněž nemohla být považována za slučitelnou se společným trhem v rozsahu, v němž za určitých podmínek pro dané odvětví byla dostupná pro příjemce, a to zejména proto, že nesplňovala podmínku nepodporovat nové výrobní kapacity. Konečně žádné jiné výjimky uvedené v čl. 87 odst. 2 a 3 ES nebylo možné využít.

8. Pokud jde o oba typy daňových režimů, Komise tedy posuzovala režimy jako celek nikoli s ohledem na okolnosti, za nichž *byly* uplatněny, nýbrž s ohledem na okolnosti, za nichž *mohly být* uplatněny.

Výroky rozhodnutí z roku 2001

9. Článek 1 každého rozhodnutí konstatoval, že příslušný režim podpor byl prováděn protiprávně a byl neslučitelný se společným trhem. Článek 2 Španělsku ukládal, aby režim zrušilo. Článek 3 odst. 1 Španělsku ukládal „přijmout všechna nezbytná opatření, aby příjemci navrátili podpory uvedené v článku 1, které již mají protiprávně k dispozici“ a zrušit vyplácení dosud nevyplacených podpor. Podle čl. 3 odst. 2 mělo být navrácení podpory provedeno bezodkladně podle okamžitých a účinných vnitrostátních postupů a vracené částky měly zahrnovat úroky.

Řízení o žalobě na neplatnost, kasačním opravném prostředku a žalobě pro nesplnění povinnosti

10. Orgány baskických provincií podaly žaloby k Tribunálu, kterými se domáhaly zrušení šesti uvedených rozhodnutí.

11. Vzhledem k tomu, že tato řízení neměla odkladný účinek, Komise upozornila španělské orgány na jejich povinnost požadovat navrácení podpory, která byla v rozhodnutích z roku 2001 prohlášena za protiprávní. Po přibližně dvou letech bezvýsledné výměny názorů podala Komise v listopadu 2003 proti Španělskému království šest žalob pro nesplnění povinnosti.

12. Rozsudkem ze dne 14. prosince 2006 [11] Soudní dvůr rozhodl, že Španělské království tím, že nepřijalo ve stanovené lhůtě veškerá opatření nezbytná pro dosažení souladu s články 2 a 3 každého ze šesti rozhodnutí, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z uvedených rozhodnutí. Španělsko zejména nepřijalo opatření nezbytná pro navrácení již poskytnutých podpor [12]. Dotčená podpora nicméně v rozsudku z roku 2006 uvedena nebyla, a nebyla uvedena ani během soudního řízení.

13. Další korespondence od prosince 2006 do listopadu 2010 odhalila rozdílné názory, pokud jde o částky, jež mají být vráceny. Během tohoto období Španělsko zajistilo vrácení části podpory. Komise měla rovněž za to, že Španělsko neposkytuje dostatečné informace. Podle čl. 228 odst. 2 ES Komise dne 11. července 2007 zaslala výzvu dopisem, kterou dne 26. června 2008 následovalo odůvodněné stanovisko, které požadovalo, aby veškeré povinnosti vyplývající z rozsudku z roku 2006 byly splněny během dvou měsíců, to znamená do 26. srpna 2008.

10 — Body 78 až 90 každého z rozhodnutí (2002/540, 2002/806 a 2002/892).

11 — Rozsudek ze dne 14. prosince 2006, Komise v. Španělsko (spojené věci C-485/03 až C-490/03, Sb. rozh. s. I-11887), (dále jen „rozsudek z roku 2006“).

12 — Bod 81 rozsudku z roku 2006.

14. Dne 9. září 2009 Tribunál zamítl výše uvedené žaloby na neplatnost [13]. Kasační opravné prostředky orgánů baskických provincií byly zamítnuty dne 28. července 2011 [14].

15. Ve svém rozsudku týkajícím se režimů slev na dani ve výši 45 % Soudní dvůr připomenul, že při rozhodování obecným a abstraktním způsobem o režimu státní podpory Komise není povinna analyzovat jednotlivé případy. Teprve ve stadiu navracení musí členský stát ověřit individuální situaci každého podniku, zejména, zda poskytnuté zvýhodnění mohlo v případě jeho příjemce narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod uvnitř Společenství [15].

Návrhová žádání žalobkyně

16. Mezitím dne 18. dubna 2011 Komise podala projednávanou žalobu. Dne 30. října 2013 pozměnila návrhová žádání. Nyní v podstatě navrhuje, aby Soudní dvůr:

— určil, že Španělské království tím, že nevyhovělo rozsudku z roku 2006, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z rozhodnutí z roku 2001 a z článku 260 SFEU;

— uložil Španělsku povinnost zaplatit paušální částku ve výši 64 543 000 eur (denní částka 25 817,40 eur vynásobená 2 500 dny, které uplynuly od vydání rozsudku z roku 2006 do 15. října 2013, kdy byla podpora, jež byla rozhodnutími z roku 2001 prohlášena za protiprávní, v celém rozsahu vrácena); a

— uložil Španělskému království náhradu nákladů řízení.

Řízení

17. I po ukončení písemné části řízení zůstávají stanoviska stran ohledně částek podpory, která byla poskytnuta, která měla být vrácena, která byla vrácena a která má být ještě vrácena, nadále velmi odlišná. Soudní dvůr proto oba účastníky řízení vyzval, aby formou tabulky uvedli své údaje ke každému rozhodnutí z roku 2001 týkající se každé dotčené právní problematiky a každého dotčeného podniku. Účastníci řízení byli rovněž vyzváni, aby před Soudním dvorem uváděli přesné strany jakéhokoli dokumentu, o který své údaje opírají, neboť důkazy, které nejsou přesně označeny, nelze zohlednit. Jejich odpovědi Soudní dvůr obdržel v březnu 2013 (dále jen „tabulky z roku 2013“). Vzhledem k tomu, že i nadále přetrvávaly rozpory a nejasnosti, byly položeny další otázky a obdrženy písemné odpovědi, aniž by však byly rozptýleny veškeré nejasnosti.

18. Na jednání konaném dne 10. září 2013 byli účastníci řízení vyzváni, aby se soustředili na otázky, které Španělské království vzneslo ve své duplice, na kterou Komise neměla možnost v celém rozsahu odpovědět.

19. Na jednání konaném dne 30. října 2013 Komise informovala Soudní dvůr, že byla ujištěna, že podpora nyní byla v celém rozsahu vrácena, spolu s úroky; poslední platba byla provedena dne 15. října 2013.

13 — Pokud jde o režimy slev na dani ve výši 45 %, rozsudek ze dne 9. září 2009, Diputación Foral de Álava a další v. Komise (spojené věci T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01, Sb. rozh. s. II-3029); pokud jde o snížení základu daně, rozsudek ze dne 9. září 2009, Diputación Foral de Álava a další v. Komise (spojené věci T-230/01 až T-232/01 a T-267/01 až T-269/01).

14 — Pokud jde o režimy slev na dani ve výši 45 %, rozsudek ze dne 28. července 2011, Diputación Foral de Vizcaya v. Komise (spojené věci C-471/09 P až C-473/09 P); pokud jde o snížení základu daně, rozsudek ze dne 28. července 2011, Diputación Foral de Vizcaya v. Komise (C-474/09 P až C-476/09 P).

15 — Rozsudek C-471/09 P až C-473/09 P, uvedený výše v poznámce pod čarou 14, body 98, 99 a 102, který odkazuje na rozsudek ze dne 9. června 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ a další v. Komise, (spojené věci C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, Sb. rozh. s. I-4727, body 63, 64, 115 a 130 a citovaná judikatura).

Stručné shrnutí předmětu sporu

20. Komise tvrdí, že španělské orgány včas nezajistily navrácení všech dotčených podpor. Uvádí, že nejprve

(i) tyto orgány považovaly podporu za slučitelnou, což nebylo v souladu s požadavky uvedenými v pokynech k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 (Španělsko tvrdí, že se na tuto podporu vztahovaly předchozí regionální pokyny nebo jiná odvětvová pravidla, a že výklad Komise pokynů z roku 1998 je nesprávný);

(ii) tyto orgány uplatnily odpočet až do výše 100 000 eur na příjemce, přestože pravidla týkající se podpor *de minimis* se použijí pouze tehdy, je-li celková částka nižší než tato prahová hodnota (Španělsko tvrdí, že jakákoli částka podpory, která je nižší než tato prahová hodnota, nemá být brána v úvahu);

(iii) tyto orgány zpětně uplatnily daňové odpočty, aniž bylo prokázáno, že byly splněny podmínky pro jejich uplatnění (Španělsko tvrdí, že odpočty byly uplatněny správně – příjemci, kteří dříve nebyli oprávněni, protože byli příjemci podpory, musí být oprávněni poté, co byla podpora odebrána); a dále

(iv) ne všechny vydané platební příkazy byly uhrazeny (Španělsko tvrdí, že vymáhání bylo provedeno ve všech případech, v nichž to bylo možné, a že orgány v případě úpadku pohledávky uplatňovaly).

21. Velká neshoda panuje mezi účastníky řízení, pokud jde o částky podpory, jejíž navrácení zbývá zajistit k datu vydání rozsudku z roku 2006 a k datu, kdy bylo zahájeno toto řízení, přestože nyní souhlasí, že veškerá podpora byla navrácena k 15. říjnu 2013. K datu vydání rozsudku z roku 2006 měla Komise za to, že zbývalo navrátit 358 milionů eur plus 270 milionů eur na úrocích; podle Španělska tyto částky činily 120,7 milionů eur a 48,4 milionů eur. K datu podání žaloby v projednávané věci měla Komise za to, že zbývalo navrátit 321 milionů eur plus 248 milionů eur na úrocích; podle Španělska tyto částky činily 60 milionů eur a 31 milionů eur.

22. Španělsko uznává, že velká část byla navrácena po zahájení tohoto řízení. Zdůrazňuje, že sporná podpora byla navrácena proto, aby se zamezilo jakékoli sankci uložené Soudním dvorem, aniž by však bylo uznáno, že předmětná podpora musí být podle práva navrácena.

23. Mezi účastníky řízení panuje dále neshoda, pokud jde o částky jakékoli sankce, která by měla být uložena. Výpočet Komise vychází z jejího sdělení o použití článku 228 Smlouvy o ES [16]. Španělsko obhajuje individuální sankce za každé z rozhodnutí z roku 2001, s přihlédnutím k tomu, že Baskicko se na HDP Španělska podílí jen 6,24 %, a použijí nižší koeficienty závažnosti a trvání.

Obecné a úvodní poznámky

24. Zaprvé je třeba uvést, že sporné otázky vzešly v projednávané věci z velké části z toho, že ani rozhodnutí z roku 2001, ani rozsudek z roku 2006 neidentifikovaly neslučitelnou podporu. Kromě toho v roce 2011, v rámci kasačních opravných prostředků týkajících se sporné podpory, Soudní dvůr potvrdil, že Komise nebyla povinna analyzovat podporu poskytnutou v jednotlivých případech; bylo na

16 — Sdělení Komise SEK(2005) 1658 ze dne 13. prosince 2005, ve znění sdělení Komise SEK(2010) 923 ze dne 20. července 2010.

vnitrostátních orgánech, aby ve stadiu navracení ověřily situaci každého z příjemců a rozhodly, zda poskytnuté zvýhodnění mohlo narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod [17]. Podle vyjádření Španělského království, které Komise nezpochybnila, byl tento názor španělským orgánům sdělen Komisí již dne 3. října 2007.

25. Na straně druhé žádná z podpor nebyla před svým provedením Komisi oznámena. Jednalo se tedy o „protiprávní podporu" ve smyslu nařízení č. 659/1999 [18]. Vzhledem k tomu představuje nenavrácení jakékoli části této podpory v souladu s rozhodnutími z roku 2001 a v souladu s rozsudkem z roku 2006 další porušení, kromě případu, kdy Španělsko může prokázat, že podporu oprávněně považovalo za slučitelnou.

26. Soudní dvůr proto bez ohledu na skutečnost, že veškerá tato podpora byla nyní navrácena, musí nutně určit, u jaké části této podpory bylo Španělsko povinno zajistit navrácení, a použít tuto částku jako základ pro určení výše jakékoli peněžité sankce, která by měla být uložena za opožděné navrácení.

27. Zadruhé Komise tvrdí, že během postupu před zahájením soudního řízení španělské orgány na straně jedné buď neposkytovaly relevantní informace, nebo je poskytovaly opožděně, a na straně druhé tento postup zahlcovaly irelevantními dokumenty. Skutečností je, že Soudnímu dvoru bylo předloženo mnoho desítek tisíc stran (oběma účastníky řízení) a že užitečnost mnoha z nich je přinejmenším pochybná. Naopak, Soudní dvůr se musel opakovaně dotazovat, aby získal určité porozumění rozporuplných údajů, o které oba účastníci řízení opírají své argumenty. Podle mého názoru žádný z účastníků řízení Soudnímu dvoru náležitě nepomáhal při jeho úkolu, který v řízení, jako je toto, spočívá ve zjištění skutkového stavu, jakož i právním posouzení. Za těchto okolností se jako prakticky nevyhnutelné jeví, že jakékoli částky, které Soudní dvůr bude považovat za částky, u nichž Španělsko neoprávněně nezajistilo navrácení, a o které musí opřít své posouzení jakékoli peněžité sankce, jež má být uložena, budou odhady.

28. Zatřetí Španělské království uplatnilo své právo, zakotvené v čl. 16 odst. 3 statutu Soudního dvora, předložit věc velkému senátu. Zdá se mi však, že takto široké kolegium Soudního dvora – patnáct soudců – není ve věci, v níž jde o tolik skutkových podrobností, jako v projednávané věci, vhodné, kromě případu, kdy některý z účastníků řízení usiluje o změnu předchozí judikatury. Mám proto za to, že by členské státy při rozhodování, zda tohoto práva využijí, měly v zájmu procesní účinnosti Soudního dvora tyto úvahy zohlednit.

29. Nyní přejdu k právním otázkám. Budu se zabývat: zaprvé, obecnými otázkami týkajícími se povinnosti navrácení podpory (pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998, požadavek týkající se pobídkového účinku, pravidla *de minimis*, odvětvová a víceodvětvová pravidla, zpětné daňové odpočty); zadruhé, u každého rozhodnutí podrobnostmi požadovaného navrácení, včetně jakéhokoli opomenutí vymáhat pohledávky; a konečně částkou jakékoli sankce, jež má být uložena.

17 — Viz výše bod 15.

18 — Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1, Zvl. vyd. 08/01, s. 339).

Obecné otázky týkající se povinnosti navrácení podpory

Slučitelnost s pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998

30. Komise tvrdí, že pokud jde o režimy slev na dani ve výši 45 %, španělské orgány nedodržely „požadavek týkající se pobídkového účinku“ (že žádost o podporu musí být předložena před zahájením práce na projektu) uvedený v pokynech k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998. Španělsko namítá, že se pokyny na věc nevztahovaly, a podpůrně tvrdí, že výklad požadavku týkajícího se pobídkového účinku, který zastává Komise, je příliš striktní.

Použitelnost pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998

– Argumentace

31. Španělsko tvrdí, že vzhledem k tomu, že předmětná podpora byla zavedena před rokem 1998, mají být použity pokyny uvedené ve sdělení Komise o režimech regionálních podpor z roku 1979 [19]. Cituje sdělení Komise o určení pravidel použitelných na posouzení protiprávních státních podpor [20], které uvádí: „Komise bude vždy posuzovat slučitelnost těchto podpor se společným trhem podle věcných kritérií stanovených v každém nástroji platném v den jejich poskytnutí“. Kromě toho, doplnění z roku 2000 pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 potvrdilo, že jakákoli nová podpora, která vstoupí v platnost, aniž byla oznámena Komisi, bude „posuzována podle pravidel a pokynů platných v době poskytnutí podpory“. A jak ve svých rozhodnutích o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, tak i ve svých rozhodnutích z roku 2001 Komise uvedla, že pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 platily pouze pro období od 1. ledna 1999.

32. Komise namítá, že samy pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 (v bodě 6.1) uváděly, že „[Komise] vyhodnotí […] slučitelnost regionální podpory se společným trhem na základě těchto pokynů, jakmile je bude možné použít. Avšak návrhy na podporu, které byly oznámeny dříve, než byly tyto pokyny sděleny členským státům, a o nichž ještě Komise neučinila konečné rozhodnutí, budou vyhodnoceny na základě kritérií platných v době oznámení“. Vzhledem k tomu, že dotčená podpora nebyla oznámena, měly být použity pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998. Kromě toho, v souvisejících řízeních [21] Soudní dvůr v roce 2011 konstatoval, že dotčenou neoznámenou podporu bylo nutné posuzovat ve světle pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998.

– Posouzení

33. Se závěry Španělska nemohu souhlasit.

19 — Úř. věst. 1979, C 31, s. 9.

20 — Úř. věst. 2002, C 119, s. 22.

21 — Rozsudek ze dne 9. června 2011, Diputación Foral de Vizcaya v. Komise (spojené věci C-465/09 P až C-470/09 P, body 121 a 122).

34. Je pravda, že Komise byla ve svých rozhodnutích z roku 2001 politováníhodným způsobem vágní, když někdy odkazovala na ustanovení pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 a někdy na ustanovení svých předchozích sdělení [22]. Nejasná byla i ve svých obecnějších sděleních [23]. Avšak na rozdíl od toho, co tvrdí Španělsko, Komise se při zahájení formálního vyšetřovacího řízení a ve svých rozhodnutích z roku 2001 výslovně opírala o požadavek týkající se pobídkového účinku uvedený v jejích pokynech k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 [24].

35. Kromě toho Soudní dvůr konstatoval, že dotčenou neoznámenou podporu bylo nutné posuzovat ve světle pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 [25]. Použitelnost těchto pokynů rovněž nebyla zpochybněna v řízení, které vedlo k vydání rozsudku z roku 2006. Naopak, Španělsko žádalo o potvrzení, že se pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 použijí [26]. Španělsko toto nemůže poprvé namítat až v době, kdy je mu vytýkáno nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku z roku 2006. Vzhledem k tomu, že slučitelnost s pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 byla od počátku výslovným kritériem, nemůže Španělsko rovněž namítat, že odůvodněné stanovisko v tomto řízení tyto pokyny zvlášť neuvedlo.

Výklad pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998

– Argumentace

36. Podle třetího pododstavce bodu 4.2 pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 musí být žádost o podporu předložena před zahájením práce na projektu [27]. Komise tvrdí, že tento požadavek nebyl v případě mnoha příjemců slevy na dani ve výši 45 % splněn, španělské orgány přesto považovaly dotčenou podporu za slučitelnou.

37. Španělsko uvádí, že v rozhodnutích z roku 2001 [28] Komise konstatovala, že sleva na dani ve výši 45 % byla „podporou podmíněnou uskutečněním investice“ ve smyslu sdělení Komise o režimech regionálních podpor z roku 1979 [29], která implikuje pobídkový účinek. Názor Komise, že o *podporu musí být požádáno* před zahájením práce, je formalistický. Daňové postupy jsou jiné: čl. 5 odst. 2 nařízení č. 1628/2006 [30] a čl. 8 odst. 4 písm. b) nařízení č. 800/2008 [31] pouze požadují, aby *daňové opatření bylo přijato* před zahájením prací. Přísnější kritérium stanoví až nařízení č. 1628/2006. A v samostatném rozhodnutí [32] uznala Komise podporu v rámci režimu slev na dani ve výši 45 % v provincii Álava za slučitelnou, pokud nepřekročila strop ve výši 25 % ČGE pro regionální podporu v Baskicku. Zásada rovného zacházení vyžaduje stejný přístup ke všem příjemcům.

22 — Viz zejména poznámka pod čarou 37 v rozhodnutí 2002/820, poznámka pod čarou 33 v rozhodnutí 2002/894 a poznámka pod čarou 34 v rozhodnutí 2003/27.

23 — Body 31 a 32 výše.

24 — Úř. věst. 1999, C 351, s. 33, poslední pododstavec; Úř. věst. 2000, C 71, s. 13 třetí pododstavec; rozhodnutí 2002/820, bod 83; rozhodnutí 2002/894 a 2003/27, bod 89.

25 — Viz výše bod 32 a poznámka pod čarou 21.

26 — Body 12 a 50 rozsudku z roku 2006.

27 — Viz rovněž rozsudek Soudního dvora ze dne 15. dubna 2008, Nuova Agricast (C-390/06, Sb. rozh. s. I-2577, bod 69).

28 — Bod 27 rozhodnutí 2002/820 a body 23 rozhodnutí 2002/894 a 2003/27.

29 — Viz výše bod 31 a poznámka pod čarou 19.

30 — Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu (Úř. věst. L 302, s. 29).

31 — Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (Úř. věst. 2008, L 214, s. 3).

32 — Rozhodnutí Komise 2000/795/ES ze dne 22. prosince 1999 o státní podpoře provedené Španělskem ve prospěch společností Ramondín SA a Ramondín Cápsulas SA (Úř. věst. 2000, L 318, s. 36), bod 134 a článek 1.

38. Komise přílišný formalismus popírá; uznala, že podpora pro podnik, který zahájil přípravné práce před podáním žádosti, byla se společným trhem slučitelná. Nařízení č. 1628/2006 a č. 800/2008 kromě toho nejsou v projednávané věci použitelná. Jakékoli analogické použití pravidla uvedeného v čl. 8 odst. 4 písm. b) nařízení č. 800/2008 je vyloučeno samotným nařízením [33], které nebylo koncipováno tak, aby se vztahovalo na věci, v nichž se vyžadovalo podrobné posouzení. Toto pravidlo kromě toho předpokládá automatický nárok na podporu, zatímco v projednávaných věcech bylo nezbytné správní povolení. V rozsudku HGA [34] Soudní dvůr uvedl, že je třeba prokázat, že pokud by zamýšlená podpora nebyla poskytnuta, nebyly by investice uskutečněny; jinak podpora slouží pouze zlepšení situace příjemců. Pokud jde o rovné zacházení, předchozí výklad ustanovení Smlouvy Komisí nemůže mít dopad na správnost jejího výkladu tohoto ustanovení v dotčených rozhodnutích [35].

39. Španělsko ve své duplice uvádí, že slevy na dani ve výši 45 % nepodléhaly jakémukoli správnímu uvážení; žádnému podniku, který splňoval podmínky stanovené v právních předpisech, nemohly být odmítnuty, a měly proto jasný pobídkový účinek. Judikaturu, jako je rozsudek Freistaat Sachsen a další [36], kromě toho nelze použít tak, že zmaří zásadu rovného zacházení, která je obecnou zásadou unijního práva.

– Posouzení

40. Jedná se zde o tři otázky. Zaprvé, uznala Komise v rozhodnutích z roku 2001, že existoval pobídkový účinek, a pokud ano, znamená to, že podporu na základě režimů slev na dani ve výši 45 % nebylo nutné navrátit? Zadruhé, měl by být vzhledem k daňové povaze těchto režimů uplatňován požadavek pobídkového účinku jiným způsobem, a pokud ano, je splněno kritérium automatického nároku? Zatřetí, má na posouzení vliv zásada rovného zacházení?

41. Pokud jde o první bod, odkázala Komise v rozhodnutích z roku 2001 výslovně na požadavek pobídkového účinku jako na jedno z kritérií, které musí být splněno, mají-li být režimy slev na dani ve výši 45 % považovány za slučitelné se společným trhem [37]. Nicméně neuvedla, že toto kritérium nebylo splněno. Naopak označila režimy nejen za „podporu podmíněnou uskutečněním investice“, nýbrž i za „daňovou pobídku“ [38]. Otázka splnění požadavku pobídkového účinku nebyla nastolena ani v řízení, jež vedlo k vydání rozsudku z roku 2006. Komise naopak v rozhodnutích z roku 2001 uvedla, že další kritéria stanovená v pokynech k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 nebyla splněna [39], a na tomto základě tedy rozhodla, že režimy slev na dani ve výši 45 % nelze považovat za slučitelné se společným trhem podle regionálních výjimek uvedených ve Smlouvě, protože tyto režimy nebyly v souladu s pravidly pro regionální podporu [40].

42. Při pohledu z této perspektivy hovoří mnohé ve prospěch argumentace Španělska. Ani v rozhodnutích z roku 2001, ani v rozsudku z roku 2006 nebylo uvedeno, že režimy slev na dani ve výši 45 % nesplňovaly požadavek pobídkového účinku, a rozhodnutí z roku 2001 užívala jazyk, který mohl nasvědčovat tomu, že požadavek splnily.

43. Nicméně se domnívám, že Komise právem tvrdí, že vzhledem k tomu, že režimy podpor byly jako celek protiprávní a byly prohlášeny za neslučitelné s vnitřním trhem, členský stát nemohl při posuzování jednotlivých případů upustit od ověření skutečnosti, zda byl splněn požadavek pobídkového účinku.

33 — Článek 1 a sedmý bod odůvodnění.

34 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2013, HGA a další v. Komise (C-630/11 P až C-633/11 P, bod 105).

35 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. září 2003, Freistaat Sachsen a další v. Komise (C-57/00 P a C-61/00 P, Recueil, s. I-9975, bod 52.

36 — Citovaný výše v bodě 35.

37 — Rozhodnutí 2002/820, bod 83; rozhodnutí 2002/894 a 2003/27, bod 89.

38 — Rozhodnutí 2002/820, body 25, 27, 33, 87, 90 a 91; rozhodnutí 2002/894 a 2003/27, body 1, 7, 21, 23, 43, 49, 93, 96 a 97.

39 — Viz výše bod 6.

40 — Rozhodnutí 2002/820, body 84 až 87; rozhodnutí 2002/894 a 2003/27, body 90 až 93.

44. Pokud jde o druhý bod, Komise v pozdějších nařízeních stran daňových opatření vyjádřila požadavek pobídkového účinku méně přísně [41]. Její přístup má jasnou logiku. Rozhodne-li se podnik investovat do projektu, požádá o podporu, jejíž poskytnutí závisí na uvážení (a u které si nemohl být jistý, že ji obdrží) a obdrží ji poté, co zahájil práci na projektu, je nepravděpodobné, že by podpora ovlivnila jeho rozhodnutí investovat. Pozdrží-li naopak svoje rozhodnutí do doby, kdy je jasné, že podporu, o kterou požádal, obdrží, může být toto rozhodnutí považováno za závislé na udělení podpory. Přiznává-li daňový režim automatickou podporu každé investici, která splní různá kritéria, není toto rozlišování relevantní a samotný režim může být považován za investiční pobídku.

45. Mám za to, že tuto logiku je možné uplatnit vždy, když musí být splněn požadavek pobídkového účinku. Za tímto účelem není nezbytné použít nařízení č. 1628/2006 nebo č. 800/2008 analogicky v celém rozsahu a ustoupit od požadavku, že podpora musí být oznámena a posouzena Komisí v případech, na které by se tato nařízení nevztahovala. Stačí pouze uznat, že za určitých podmínek je skutečnost, že existuje daňový režim, dostatečnou pobídkou k investování, takže vazba mezi datem, kdy se zahajuje práce, a datem, kdy se žádá o podporu, ztrácí svoji důležitost. V projednávané věci se jedná o situaci, v níž musí být splněn požadavek pobídkového účinku, a souhlasím se Španělskem, že posouzení splnění tohoto požadavku by v tomto ohledu mělo zohledňovat zvláštní povahu daňových opatření.

46. S Komisí nicméně souhlasím v tom, že automatické provedení daňového opatření je nezbytnou součástí pobídkového účinku a že za takových okolností, jako jsou okolnosti projednávané věci, přísluší členským státům, aby prokázaly, že je toto kritérium splněno.

47. Mezi účastníky řízení je sporné, zda byly slevy automatické; oba přitom odkazují na příslušné právní předpisy provincií, jejichž ustanovení jsou v podstatě totožná:

„Investice do nového hmotného investičního majetku […] přesahující 2 500 milionů ESP zakládají na základě rozhodnutí […] provinční rady nárok na slevu na dani ve výši 45 % investované částky, která byla určena […] provinční radou, jež bude započtena vůči částce [osobní] daňové povinnosti.

…

[Uvedené rozhodnutí] stanoví časové limity a omezení, která se použijí v každém individuálním případě“ [42]

48. Komise zdůrazňuje nezbytnost rozhodnutí provinční rady a uvádí, že Soudní dvůr v rozsudku z roku 2006 dospěl na základě rozhodnutí z roku 2001 k závěru, že získání podpory podléhalo správnímu rozhodnutí [43]. Španělsko zdůrazňuje, že použití slovesného tvaru „gozarán“ („zakládají nárok“) zbavuje provinční radu jakékoli diskreční pravomoci ve věci.

49. Tento posledně uvedený argument se zdá být přesvědčivým (i když Soudní dvůr samozřejmě nemá pravomoc vykládat vnitrostátní právo). V každém případě je však oslaben skutečností, že i když právo ukládá provinční radě povinnost vydat rozhodnutí o udělení podpory, provinční rada musí rovněž určit výši investice zakládající nárok na podporu a stanovit časové limity a omezení. Tyto faktory *prima facie* vnáší do rozhodnutí podstatný diskreční prvek, kterým se Španělsko ve své argumentaci nezabývalo. Podle mého názoru musí důvod, o který se zvláštní přístup k posuzování pobídkového účinku v souvislosti s daňovými opatřeními opírá, tento přístup vylučovat, pokud částka podpory a podmínky, za nichž má být použita, podléhají takovémuto správnímu uvážení.

41 — Viz výše bod 37 a poznámky pod čarou 30 a 31.

42 — Bod 8 každého z rozhodnutí týkajících se režimů slev na dani ve výši 45 %.

43 — Bod 63 rozsudku z roku 2006.

50. Proto se domnívám, že Komise právem trvá na tom, že podpora poskytnutá po zahájení práce na příslušném projektu nemůže splňovat požadavek pobídkového účinku vyplývající z třetího pododstavce bodu 4.2 pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998. Kromě toho uvádím, že pouze v souvislosti se čtyřmi podniky v provincii Guipúzcoa Španělsko tvrdilo, že o podporu bylo ve skutečnosti požádáno *před* zahájením práce a že Komise uznala, že u tří z nich tomu tak bylo [44].

51. V této souvislosti se závěrem budu zabývat zásadou rovného zacházení. V roce 1999, bez odkazu na požadavek pobídkového účinku, Komise považovala podporu udělenou v provincii Álava na základě režimu slev na dani ve výši 45 % za „slučitelnou se společným trhem, pokud jde o tu část podpory, která […] nepřesahuje strop ve výši 25 % ČGE pro regionální podporu v Baskicku“ [45]. Španělsko tvrdí, že zásada rovného zacházení je obecnou zásadou unijního práva, že vyžaduje stejný přístup ve všech případech zahrnujících podporu udělenou na základě režimů slev na dani ve výši 45 % a že čl. 14 odst. 1 nařízení č. 659/1999 stanoví: „Komise nebude vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství“.

52. S tímto argumentem nemohu souhlasit. Stanovisko, ke kterému jsem dospěla výše, implikuje, že Komise tím, že v roce 1999 nepřezkoumala dotčenou podporu na základě požadavku pobídkového účinku, nesprávně použila pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998. Přístup Španělska by znamenal, že Komise by v souvislosti s jakoukoli podporou poskytnutou na základě režimů slev na dani ve výši 45 %, nebo dokonce možná na základě jakéhokoli pozdějšího srovnatelného režimu, již nemohla uplatňovat požadavek pobídkového účinku stanovený v těchto pokynech.

53. Toto by podle mého názoru nebylo v souladu s judikaturou Soudního dvora, která stanoví, že zásada rovného zacházení musí být v souladu se zásadou legality, podle níž nikdo nemůže ve svůj prospěch uplatňovat protiprávnost, k níž došlo ve prospěch jiné osoby [46]. Je pravda, že pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 nemají na rozdíl od některých pozdějších opatření normativní povahu, nýbrž, jak argumentovalo Španělsko, jsou závazné pro Komisi samotnou. Jejich nesprávné použití v jednom případě, které nebylo napadeno, nemůže s odkazem na zásadu rovného zacházení bránit Komisi v tom, aby je v pozdějších případech používala správně.

54. Mám tedy za to, že je nutné odmítnout tvrzení Španělska, že pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 se na podporu udělenou na základě režimů slev na dani ve výši 45 % nevztahovaly, nebo že podpora byla s těmito pokyny v souladu. Částky, jichž se toto tvrzení týká, proto nemohou být vyloučeny z povinnosti podporu navrátit.

Slučitelnost s odvětvovými a víceodvětvovými pravidly

55. Komise ve své žalobě tvrdí, že podpora některým příjemcům na základě režimů slev na dani ve výši 45 % byla z pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 vyloučena [47]. Přesněji řečeno měla tato podpora splňovat zvláštní odvětvová či víceodvětvová pravidla. Španělsko však ani nezajistilo navrácení dotčené podpory, ani neprokázalo, že tato pravidla byla dodržena.

44 — Viz níže bod 98 a násl.

45 — Viz výše bod 37 a poznámka pod čarou 32.

46 — Například rozsudek Soudního dvora ze dne 10. listopadu 2011, The Rank Group (C-259/10 a C-260/10, Sb. rozh. s. I-10947, bod 62 a citovaná judikatura).

47 — Pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998, bod 2 a poznámka pod čarou 5.

Odvětví vína

56. Účastníci řízení souhlasí, že dvanáct příjemců slevy na dani ve výši 45 % v provincii Álava bylo z odvětví zemědělství (vína). Komise jako příklad subjektu vyloučeného z pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 uvádí zejména společnost Comercializadora de la Rioja Alta SLU (dále jen „Rioja Alta“). Ve svých písemných vyjádřeních vyjadřují účastníci řízení rozdílné názory, pokud jde o pravidla použitelná pro různé činnosti v odvětví vína a o jejich plnění.

57. Z tabulek z roku 2013 nicméně vyvozuji, že – až na drobné nesrovnalosti v celkové výši několika tisíc eur – panuje mezi účastníky řízení ve všech dvanácti případech (s výjimkou dvou) shoda ohledně částek, které měly být navráceny, i částek, které již byly do března 2013 navráceny a které ještě mají být navráceny. Těmito dvěma výjimkami jsou společnosti Rioja Alta a Familia Martínez Bujanda SL (dále jen „Martínez Bujanda“).

58. U společnosti Rioja Alta se zdá, že neexistuje neshoda, pokud jde o celkovou částku, jež má být navrácena. Jediný rozpor (ve výši přibližně 4 milionů eur) se týká částky, která již byla do března 2013 navrácena.

59. Pokud jde o společnost Martínez Bujanda, v žádném z dokumentů uváděných oběma účastníky řízení nespatřuji přesvědčivý důkaz týkající se otázky použitelných pravidel nebo pokynů. Kromě toho jsou údaje Komise uvedené v její tabulce z roku 2013 nekoherentní. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr jednoduše akceptoval údaje Španělska, které jsou více koherentní.

60. Dospívám k závěru, že mezi účastníky řízení neexistuje otázka, která by vyžadovala rozhodnutí, zda sporná podpora měla být posuzována ve světle pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998, nebo ve světle zvláštních pravidel nebo pokynů použitelných pro odvětví vína.

Odvětví oceli

61. Komise ve své žalobě uvedla, že někteří příjemci slevy na dani ve výši 45 % v provincii Álava byli činní v odvětví oceli, které je z pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998 vyloučeno. Španělsko popírá, že by kdokoli z nich byl činný v příslušných pododvětvích [48]. Komise poté uvedla seznam šesti firem, které považovala za dotčené. Španělsko ve své duplice uvedlo, že pravidla platná v době, kdy byla předmětná podpora poskytnuta, požadovala pouze oznámení podpory v určitých pododvětvích a dvakrát ročně vypracování zprávy [49]. V každém případě pět z uvedených firem buď nevyrábí výrobky z oceli spadající pod ocelářský rámec z roku 1988, nebo nepodléhá jakékoli oznamovací povinnosti.

62. V tabulkách z roku 2013 Komise uvádí sedm firem činných v odvětví oceli, zatímco podle Španělska jich je šest. Firma, kterou Španělsko neuvedlo, nebyla dříve uváděna Komisí jako specificky činná v odvětví oceli, a žádný z důkazů, na které odkazuje, se zřejmě netýká činnosti této firmy. Pokud jde o zbývající firmy, ve třech případech existuje naprostá shoda, pokud jde o dotčené částky a data, ve dvou případech existují menší neshody, pokud jde o data navrácení a v jednom případě existuje rozdílný názor, pokud jde o částku, která má být z navrácení vyloučena [50]; její výše činí přibližně 4 miliony eur. V dokumentech, na které účastníci řízení odkazují, však nic nenasvědčuje tomu, že by tato nesrovnalost souvisela s povahou odvětví, v němž je příjemce činný.

48 — A to v pododvětvích vymezených v rámci pro určitá odvětví oceli, na která se nevztahuje Smlouva o ESUO (Úř. věst. 1988, C 320, s. 3, dále jen „ocelářský rámec z roku 1988“).

49 — Ocelářský rámec z roku 1988.

50 — Condesa Fabril SA.

63. Ve své žalobě Komise rovněž uvedla tři příjemce slevy na dani ve výši 45 % v provincii Guipúzcoa, které považovala za činné v odvětví oceli. Španělsko předložilo na svoji obranu certifikáty týkající činností těchto příjemců, u nichž lze předpokládat, že je Komise akceptovala, neboť ve své tabulce z roku 2013 žádného z těchto tří příjemců neuvádí jako dotčeného právní otázkou týkající se činnosti v odvětví oceli.

64. Dospívám k závěru, že neexistuje žádná otevřená otázka, kterou by bylo nutné se zabývat, pokud jde o to, zda byla podpora udělena podniku činnému v odvětví oceli.

Velké investiční projekty

65. V souvislosti s jedním příjemcem slevy na dani ve výši 45 % v provincii Vizcaya [51] Komise ve své žalobě tvrdila, že španělské orgány odečetly od částky, která měla být navrácena, větší podíl, než povoluje víceodvětvový rámec z roku 1998 [52]. Navzdory zjevné neshodě v písemných vyjádřeních z tabulek z roku 2013 vyplývá, že se účastníci řízení nyní na částce, která měla být navrácena, – bez ohledu na právní základ posouzení – shodnou, a Komise uznává, že tato částka byla k 20. červenci 2011 skutečně vrácena.

66. Ve své replice Komise dále tvrdila, že dva příjemci slevy na dani ve výši 45 % v provincii Álava prováděli velké investiční projekty, aniž španělské orgány prokázaly, že byly splněny podmínky uvedené ve víceodvětvovém rámci z roku 1998. Toto tvrzení se v tabulce z roku 2013 nevyskytuje, takže mám za to, že již není před Soudním dvorem uplatňováno.

67. V důsledku toho tedy neexistují žádné nevyřešené otázky, pokud jde o použitelnost víceodvětvového rámce z roku 1998.

Odpočítatelnost podpory nižší než strop de minimis

68. Článek 2 nařízení č. 69/2001 [53] zejména stanovil, že pokud celková výše podpory poskytnuté jednomu podniku nepřesáhne v jakémkoli období tří let částku 100 000 eur hrubého (nebo GGE), má se za to, že opatření podpory nesplňují všechna kritéria čl. 107 odst. 1 SFEU a nepodléhají proto oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 SFEU. Článek 3 tohoto nařízení požadoval, aby členské státy ověřovaly, že jakékoli udělení takovéto podpory *de minimis* v každém případě splňuje tato kritéria, aby příslušné záznamy uchovávaly po dobu deseti let a na požádání je předložily. Podobná pravidla byla dříve stanovena ve sdělení Komise o pravidle *de minimis* pro státní podpory [54], i když neexistoval požadavek uchování záznamů.

69. Při navracení podpory poskytnuté formou snížení základu daně pro nové podniky španělské orgány původně odečetly 100 000 eur za období tří let od částky, kterou měl každý z příjemců vrátit; u většiny z nich podpora tuto částku přesahovala.

51 — Compañía Norteña de Bebidas Gaseosas Norbega SA (dále jen „Norbega“).

52 — Víceodvětvový rámec regionální podpory velkým projektům (Úř. věst. 1998, C 107, s. 7).

53 — Nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* (Úř. věst. 2001, L 10, s. 30, Zvl. vyd. 08/02, s. 138). Toto nařízení bylo nahrazeno nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis* (Úř. věst. 2006, L 379, s. 5), jež bylo opět nahrazeno nařízením Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. 2013, L 352, s. 1).

54 — Úř. věst. 1996, C 68, s. 9 (dále jen „sdělení z roku 1996“).

Argumentace

70. Komise tvrdí, že jako podporu *de minimis* lze kvalifikovat pouze podporu, jejíž celková výše po dobu tří let nepřesáhne částku 100 000 eur; kromě toho španělské orgány nepředložily žádné dokumenty, které by prokazovaly, že se jednalo o podporu *de minimis*. Podporu nelze rozdělit na část nižší, než je strop *de minimis*, a na část, která tento strop převyšuje. Jako odchylku od čl. 107 odst. 1 SFEU je nutné tuto výjimku *de minimis* vykládat restriktivně, a to jak podle sdělení z roku 1996, tak i podle nařízení č. 69/2001. Jeho účelu zjednodušení postupů by nebylo dosaženo, pokud by se vztahovalo na vyšší částky, které v každém případě vyžadují šetření. Pokud by si příjemci byli jisti, že si budou moci ponechat část podpory, která je nižší než uvedený strop, neexistovala by žádná motivace omezit částky nebo zdržet se poskytnutí podpory před jejím schválením [55]. Rozhodnutí WAM, na které Španělsko odkazuje [56], nebylo jediným existujícím precedentem [57].

71. Španělsko tvrdí, že je nutné použít sdělení z roku 1996, podle něhož neexistovala povinnost uchovávat záznamy prokazující povahu *de minimis* po dobu tří let. V každém případě u nových podniků nemůže docházet ke kumulaci s předchozí podporou. Kromě toho účelem navrácení je obnovit situaci, v níž není narušena hospodářská soutěž, a podstata výjimky *de minimis* spočívá v tom, že podpora nižší než uvedený strop neovlivní obchod mezi členskými státy [58]. Vzhledem k tomu, že podpora, která po dobu tří let nepřesáhne částku 100 000 eur, je považována za podporu, která nenaruší hospodářskou soutěž, stačí vrátit část, která tuto částku přesahuje. Bylo by nepřiměřené, kdyby podpora ve výši 100 000 eur oznámena být nemusela, zatímco neoznámená podpora ve výši 100 000,01 eur by musela být navrácena v plné výši. V rozhodnutí WAM Komise uložila navrácení pouze té podpory, která překročila tento strop. Toto rozhodnutí bylo zrušeno, ale ne na základě důvodů týkajících se pravidla *de minimis*. Španělsko konečně namítá porušení zásady rovného zacházení. V předchozí věci [59] zajistilo Španělsko navrácení pouze částek přesahujících 100 000 eur za každé období tří let a Komise tento postup považovala za dostatečný.

Posouzení

72. Zaprvé mám za to, že tuto otázku je nutné posuzovat na základě sdělení z roku 1996. V každém ze tří rozhodnutí týkajících se snížení základu daně Komise při konstatování, že podpora podle příslušného režimu nesplňovala pravidlo *de minimis*, odkazovala právě na toto sdělení [60]. Uvedla rovněž, že výsledek by byl stejný i podle nařízení č. 69/2001 [61], že se ale toto nařízení vztahovalo jen na podporu, která byla poskytnuta poté, co dne 2. února 2001 vstoupilo v platnost [62]. Komise neuvedla žádné zvláštní požadavky na podpory poskytnuté od tohoto data do zrušení sporných režimů podpory [63].

55 — Rozsudek Tribunálu ze dne 20. září 2011, Regione autonoma della Sardegna a další v. Komise (T-394/08, T-408/08, T-453/08 a T-454/08, Sb. rozh. s. II-6255, body 299 až 311. Kasační opravné prostředky proti tomuto rozsudku (HGA a další v. Komise, uvedený výše v poznámce pod čarou 34) se pravidla *de minimis* netýkaly.

56 — Rozhodnutí Komise 2006/177/ES ze dne 19. května 2004 o státní podpoře č. C 4/2003 (ex NN 102/2002) poskytnuté Itálií společnosti WAM SpA (Úř. věst. 2006, L 63, s. 11). Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Tribunálu ze dne 6. září 2006, Itálie a WAM v. Komise (T-304/04 a T-316/04, Sb. rozh. s. II-64), potvrzeno rozsudkem Soudního dvora ze dne 30. dubna 2009, Komise v. Itálie a WAM (C-494/06 P, Sb. rozh. s. I-3639), nicméně bez odkazu na pravidlo *de minimis*.

57 — Komise cituje rozhodnutí 2000/46/ES (Úř. věst. 2001, L 18, s. 18), 2002/142/ES (Úř. věst. 2002, L 48, s. 20), 2003/643/ES (Úř. věst. 2003, L 227, s. 12) a 2006/937/ES (Úř. věst. 2006, L 366, s. 1). Uvádí, že v žádném z těchto rozhodnutí nezaujala stejný přístup jako v rozhodnutí WAM.

58 — Viz nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. 1998, L 142, s. 1, Zvl. vyd. 07/01/, s. 312), které bylo právním základem pro nařízení č. 69/2001; viz zejména devátý bod odůvodnění a článek 2.

59 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 20. září 2007, Komise v. Španělsko (C-177/06, Sb. rozh. s. I-7689).

60 — Body 20 a 75 každého ze třech rozhodnutí, a poznámky pod čarou k nim.

61 — Poznámka pod čarou k bodu 75 každého ze tří rozhodnutí.

62 — Článek 4 tohoto nařízení ve spojení s článkem 4 nařízení č. 1998/2006 uvedeného výše v poznámce pod čarou 52.

63 — Viz rovněž body 23 a 24 její žaloby v řízení, v němž byl vydán rozsudek z roku 2006, v nichž uznala, že žádná další podpora nesmí být udělena nejpozději po 23. říjnu 2001.

73. Povinnost uchovávat a předkládat záznamy ve sdělení z roku 1996 uvedena nebyla. Nemohu však souhlasit s tím, že Španělsko nebylo povinno prokázat, že v případě podpory, která nebyla na základě pravidla *de minimis* navrácena, byl dodržen kumulativní tříletý strop. Španělsko tedy bylo povinno předložit příslušnou dokumentaci. Argument, že se režimy vztahovaly pouze na nové podniky, je irelevantní, neboť všechny režimy se vztahovaly „na čtyři po sobě následující zdaňovací období, počínaje prvním zdaňovacím obdobím, ve kterém během čtyř let následujících po zahájení své činnosti [podniky] vykázaly kladný daňový základ“ [64], takže byla zahrnuta období delší než tři roky. Komise tvrdí, že nebyla předložena žádná dokumentace. Španělsko pouze namítá, že Komisi zaslalo daňová přiznání dotčených podniků, která dokazovala, že žádná další podpora nebyla poskytnuta. Předložení dokumentů, které neprokazují existenci podpory, nepovažuji za dostatečné k prokázání neexistence podpory nebo k prokázání, že kumulativní podporou po dobu jakéhokoli tříletého období nebyl překročen strop *de minimis*.

74. Pokud jde o možnost rozdělit podporu na část *de minimis* a na zbývající část, druhý pododstavec čl. 2 odst. 2 nařízení č. 1998/2006 [65] stanovil: „Překročí-li celková částka podpory poskytnutá podle určitého opatření podpory […] strop, nelze v době poskytnutí podpory ani v pozdějším období využít právní výhody plynoucí z tohoto nařízení ani část celkové částky podpory, která tento strop nepřekračuje. […]“ Právní situace během řízení před Soudním dvorem, přinejmenším ke dni, kdy byla sporná podpora navrácena [66], byla tedy taková, jak uvádí Komise, avšak toto výslovné pravidlo bylo v roce 2006 nové.

75. Komise navíc přístup, který nyní hájí, vždy nezastávala, a rozhodnutí WAM není jediným případem. V roce 2005 například uvedla: „Povinností vrátit podpory […] není vyloučeno, že všechny podpory *nebo jejich část*, které byly poskytnuty jednotlivým příjemcům, jsou slučitelné podle článku 2 nařízení Komise (ES) č. 69/2001 […]“ [67]. Dále ve věci týkající se navrácení podpory, která byla prohlášena za neslučitelnou se společným trhem, až na část, která splňovala podmínky *de minimis*, se Komise tázala, proč by nemělo být možné požadovat navrácení celé částky podpory a umožnit příjemci prokázat, že část z ní ve skutečnosti spadá pod výjimku stanovenou pro podporu *de minimis* [68].

76. Přestože je chvályhodné, že v nařízení č. 1998/2006 je nyní uvedeno jasné pravidlo, nelze tedy předpokládat, že by obsah tohoto pravidla platil před jeho formálním přijetím. Které pravidlo pak ale platilo?

77. Dvojí účel pravidel *de minimis* – určit podporu, která nemá citelný vliv na hospodářskou soutěž nebo obchod mezi členskými státy, a umožnit Komisi soustředit se na podporu, která přesahuje strop – vedl k protichůdným názorům uplatňovaným účastníky řízení, z nichž oba mají určitou opodstatněnost.

78. Domnívám se však, že pravdu má Komise. Její argument byl jasně a podrobně potvrzen Tribunálem v rozsudku Regione autonoma della Sardegna v. Komise [69], který musí být považován za správný výrok o právním stavu platném před přijetím nařízení č. 1998/2006. Tento výrok se týkal nařízení č. 69/2001, které není v projednávané věci použitelné, ale jeho odůvodnění se opíralo o obecné zásady, které tvoří základ výjimky *de minimis*. Skutečnost, že předmětný rozsudek nebyl vydán v době, kdy se požadovalo, aby Španělsko zajistilo navrácení sporné podpory, ho nečiní nepoužitelným jako správný výrok

64 — Bod 7 každého ze tří rozhodnutí.

65 — Uvedeno výše v poznámce pod čarou 53.

66 — Totéž výslovné pravidlo se již neobjevuje v nařízení č. 1407/2013 (citovaném v poznámce pod čarou 53), přestože jeho čl. 3 odst. 7 stanoví: „Jestliže by v důsledku poskytnutí nové podpory *de minimis* došlo k překročení příslušného stropu […], výhody tohoto nařízení se na tuto novou podporu nevztahují“.

67 — Rozhodnutí Komise 2006/638/ES ze dne 6. září 2005 režimu státních podpor, které Itálie poskytla určitým subjektům kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, které se specializují na společnosti s malou a střední kapitalizací, jež jsou evidovány na regulovaných trzích (Úř. věst. 2006, L 268, s. 1), bod 60, kurziva doplněna autorkou stanoviska.

68 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. listopadu 2008, Komise v. Francie (C-214/07, Sb. rozh. s. I-8357); viz replika Komise, v bodě 25.

69 — Uvedeném výše v poznámce pod čarou 55.

o tehdejším právním stavu. Španělsko se rovněž nemůže opřít o žádnou jasnou indicii, že by situace před přijetím nařízení č. 1998/2006 nebyla stejná jako nyní, nýbrž pouze o nedostatek jasnosti této situace. Za těchto okolností mohlo pouze spolupracovat s Komisí podle zásady loajální spolupráce nyní zakotvené v čl. 4 odst. 3 SEU, aby odstranilo jakoukoli nejistotu.

79. Konečně, pokud jde o údajné porušení zásady rovného zacházení, Španělsko vzneslo tuto otázku až ve své duplice, aniž by předložilo jakékoli důkazy o tom, že v uvedené dřívější věci skutečně vymáhalo navrácení pouze částek přesahujících 100 000 eur za období každých tří let. Jeho argument proto není možné přijmout.

80. I vzhledem k tomu, že režimy podpory byly celkově protiprávní, dospívám proto k názoru, že španělské orgány nebyly oprávněny vyloučit z vymáhání navrácení částky podpory, které byly nižší než platný strop *de minimis* ve výši 100 000 eur, pokud celková podpora příjemci překročila tento strop.

Zpětné uplatnění jiných daňových odpočtů

Argumentace

81. Komise uvádí, že pokud jde o podporu na základě režimu slev na dani ve výši 45 % v provinciích Álava a Guipúzcoa a na základě snížení základu daně pro nové podniky v provincii Álava, Španělsko snížilo částku, jejíž navrácení požaduje, a to tím, že zpětně uplatnilo určité daňové odpočty v případech, kdy pro to nebyly splněny podmínky stanovené v platné právní úpravě, konkrétně v článcích 37 a 45 provinčního zákona č. 24/1996 v provincii Álava a v článku 37 „prakticky totožného“ provinčního zákona č. 7/1996 v provincii Guipúzcoa, a nebo jejich splnění nebylo prokázáno.

82. Článek 37 obou těchto zákonů přiznává za určitých podmínek podnikům nárok na daňový odpočet ve výši 15 % částky investované do nového investičního majetku (kromě pozemků) určeného k rozvoji jejich hospodářské činnosti. Článek 45 odst. 1 zákona provincie Álava přiznává nárok na odpočet 600 000 ESP (3 606 EUR) za každé vytvořené pracovní místo, je-li zachováno po dobu dvou let. Je-li 10 % zvýšení počtu zaměstnanců spojeno s 10 % zkrácením pracovní doby, čl. 45 odst. 2 ruší určité podmínky podle článku 37 a zvyšuje odpočet podle obou článků za předpokladu, že daňovému orgánu byly předloženy podrobné plány.

83. Komise nepopírá možnost zpětného uplatnění těchto odpočtů. V případě několika příjemců podpory, která byla prohlášena za protiprávní, však Komise tvrdí, že Španělsko nepředložilo důkazy o tom, že odpočty byly přiznány v souladu s platnými podmínkami. Španělsko na to uvedlo, že relevantní důkazy byly předloženy v průběhu postupu před zahájením soudního řízení a že další dokumenty předložilo v průběhu tohoto řízení. Pokud jde o provincii Álava, Komise nepovažuje předložené důkazy za dostatečné, souhlasí však, že pokud jde o provincii Guipúzcoa, porušení bylo ukončeno v době podání žalobní odpovědi.

Posouzení

84. Mám za to, že tuto část argumentace Komise je třeba odmítnout. Předmětné *odpočty* nejsou uváděny jako součást některého z režimů *slev* na dani, který byl prohlášen za protiprávní státní podporu. Nejsou uvedeny v rozhodnutích z roku 2001 ani v rozsudku z roku 2006 a porušení vytýkané v projednávané věci je nesplněním povinností vyplývajících z posledně uvedeného rozsudku. Otázka, zda tyto odpočty byly (nebo zda bylo prokázáno, že byly) správně poskytnuty v souladu s vnitrostátním právem, je proto otázkou, která není předmětem tohoto řízení.

85. Námitka Komise sice má v tomto ohledu jistou spojitost s navrácením podpory poskytnuté formou slev na dani, která byla v rozhodnutích z roku 2001 prohlášena za protiprávní. Týká se částek této podpory, které nebyly navráceny z důvodu, že příjemci mohli uplatňovat stejné částky, pokud by protiprávní podpora neexistovala, uplatňovat je ale nemohli, protože získali tuto podporu. Komise však netvrdí, že tyto částky byly nesprávně posouzeny jako podpora, která byla slučitelná, a která proto nemusela být navrácena.

86. Kromě toho Komise uznává, že přístup Španělska je v zásadě opodstatněný. Netvrdí například, že veškerá protiprávní podpora měla být nejprve vrácena a sporné odpočty měly být poté uplatněny samostatně (což by rovněž mohl být opodstatněný přístup). Pokud by byl takovýto přístup uplatněn, nebo pokud by na něm Komise trvala, nelze pochybovat o tom, že podmínky, za nichž byly odpočty uplatněny, nijak nesouvisely se splněním povinností vyplývajících z rozsudku z roku 2006 (i pokud by se – při samostatném posouzení – tyto odpočty samy ukázaly jako protiprávní podpora). Nemyslím si, že by výsledek přezkumu mohl být jiný, jednoduše proto, že jeden soubor daňových zvýhodnění (odpočty) nahradil jiný (slevy), je-li takovéto nahrazení považováno za opodstatněný postup.

Částky, jež měly být podle každého z rozhodnutí navráceny

87. Dospěla jsem k následujícím závěrům: (1) že nezbytnost navrácení sporné podpory je třeba posuzovat na základě pokynů k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998; (2) že na základě požadavku pobídkového účinku uvedeného v těchto pokynech odpadá povinnost navrácení podpory pouze u podpory, u níž je prokázáno, že žádost byla podána před zahájením práce na investičním projektu; (3) že mezi účastníky řízení neexistují žádné nevyřešené právní otázky, pokud jde o použitelnost zvláštních odvětvových nebo víceodvětvových pravidel; (4) že španělské orgány nebyly oprávněny vyloučit z navrácení částky sporné podpory, které byly nižší než práh *de minimis* ve výši 100 000 eur za tříleté období; ale (5) že je nesprávné tvrzení Komise, že měly být navráceny částky odpovídající zpětně přiznaným daňovým odpočtům, na které příjemci neměli nárok, dokud byli příjemci sporné podpory.

88. Na základě těchto závěrů zbývá určit výši podpory, na niž se v souvislosti s každým z rozhodnutí z roku 2001 vztahoval právní požadavek navrácení. K tomu bude zapotřebí posoudit údaje předložené oběma účastníky řízení v jejich tabulkách z roku 2013 a – tam, kde je to vhodné a možné – vyřešit rozpory.

89. Údaje, které níže cituji, nebyly všechny jako takové předloženy účastníky řízení, nýbrž v některých případech vyplývají z porovnání údajů uváděných účastníky řízení.

Rozhodnutí 2002/820 (sleva na dani ve výši 45 % v provincii Álava)

90. Z tabulek z roku 2013 zaprvé vyplývá, že jediná neshoda stran částky původně poskytnuté podpory se týká rozdílu ve výši 2 048,87 eur pro Martínez Bujanda. Navrhuji vyřešit tento rozdíl ve prospěch Španělska [70]. Zadruhé, Komise se domnívá, že v souvislosti se zpětnými daňovými odpočty měla být navrácena částka 10 683 553,22 eur. Navrhuji tuto částku nezohledňovat [71]. Pokud jde o zbývající část (v souladu s pokyny k vnitrostátní regionální podpoře z roku 1998), Komise se domnívá, že měla být navrácena částka 207 461 498,01 eur. Dospěla jsem k závěru, že by měly zůstat nezohledněny pouze částky, u nichž Španělsko prokázalo, že žádost byla podána před zahájením práce na investičním projektu [72]. Španělsko netvrdilo, že by v provincii Álava takovýto případ existoval.

70 — Viz výše bod 59.

71 — Viz výše body 81 až 86.

72 — Viz výše bod 38 a násl..

91. V důsledku toho se s přihlédnutím k rozdílu v případě Martínez Bujanda domnívám, že měla být navrácena částka 207 459 449,14 eur.

92. Je nesporné, že tato částka byla v celé výši (spolu s úroky) navrácena k 15. říjnu 2013. Z dat uvedených účastníky řízení vyplývá, že k navrácení došlo většinou od března 2012 a do března 2013 bylo provedeno přibližně 90 %.

Rozhodnutí 2002/892 (snížení základu daně v provincii Álava)

93. Pokud jde o odpočty, které Španělsko původně provedlo na základě pravidel *de minimis*, tabulky z roku 2013 dokazují shodu účastníků řízení na celkové částce 2 316 461,49 eur, která byla navrácena od září 2011 do září nebo prosince 2012. Určitá neshoda existuje v souvislosti se zpětnými daňovými odpočty, tyto částky však v každém případě navrhuji nezohledňovat [73].

94. Spor zůstává, pokud jde o navrácení 2 586 312,37 eur, spolu s úroky, od jedné společnosti v likvidaci [74]. Komise uvádí, že do 21. ledna 2013 nebyla informována o tom, že pohledávka orgánů byla řádně uplatněna, zatímco Španělsko uvádí, že byla informována dne 28. června 2010. V obou případech je základem dopis údajně zaslaný Komisi španělskými orgány, ani v jednom případě ale nebylo uvedeno, o který dokument se v rámci desítek tisíc stran, které byly jako důkazy předloženy Soudnímu dvoru, jedná. Za těchto okolností navrhuji, aby Soudní dvůr zohlednil dřívější datum.

Rozhodnutí 2003/27 (sleva na dani ve výši 45 % v provincii Vizcaya)

95. Jediný sporný bod v souvislosti s tímto rozhodnutím se týká data, kdy španělské orgány prokázaly, že částka 6 194 944,87 eur byla správně odečtena od částky vrácené společností Norbega [75]. Na základě vyjádření účastníků řízení a tabulek z roku 2013 dospívám k závěru, že částka, která měla být skutečně navrácena [76], byla ve skutečnosti navrácena v listopadu 2007, ale důkaz o správnosti odpočtu nebyl poskytnut až do července 2012, kdy se tak stalo v tomto řízení ve spojení s žalobní odpovědí. Částka sporné podpory (oba účastníci řízení souhlasí, že se jedná o 59 247 555,26 eur) musí být s ohledem na požadavek pobídkového účinku považována za podporu podléhající navrácení [77].

96. V důsledku toho na základě spisu navrhuji, aby Soudní dvůr vycházel z toho, že podle rozhodnutí 2003/27 mělo být navráceno 66 664 908,29 eur, z čehož bylo navráceno 54 261 801,88 eur od září do listopadu 2011, 7 417 353,03 eur v červenci 2012 a 4 985 753,38 eur [78] v únoru 2013, spolu s úroky.

Rozhodnutí 2002/806 (snížení základu daně v provincii Vizcaya)

97. Jediný sporný bod v souvislosti s tímto rozhodnutím se týká odpočtů, které Španělsko původně provedlo na základě pravidel *de minimis*. Je nesporné, že celková dotčená částka činí 2 004 658,60 eur, z níž bylo vše navráceno (spolu s úroky) od 30. září do 14. listopadu 2011 [79].

73 — Viz výše body 81 až 86.

74 — Gasteiz Desarrollo Industrial e Ingeniería SA (dále jen „Gasteiz Desarrollo“).

75 — Viz výše bod 63.

76 — Existuje shoda v tom, že se jedná o 7 417 353,03 eur.

77 — Viz výše bod 38 a násl.

78 — Podpora pro Industrias de Maderas Aglomeradas.

79 — Pokud jde o jednu částku ve výši 200 000 eur (Ingeniería y Construcción de Matrices), Komise tvrdí, že navrácení nebylo provedeno (nebo prokázáno) až do 11. července 2012, avšak důkazy, na které se odvolává, nebyly Soudnímu dvoru předloženy.

Rozhodnutí 2002/894 (sleva na dani ve výši 45 % v provincii Guipúzcoa)

98. Spornými body, pokud jde o toto rozhodnutí, jsou: zaprvé vyloučení tří podniků z odvětví oceli, což je otázka, o níž se domnívám, že od ní Komise upustila [80]; zadruhé zpětný odpočet jiných daní ve výši 4 110 495,50 eur, který navrhuji nezohledňovat; [81] zatřetí splnění požadavku pobídkového účinku, pokud jde o podporu ve výši 5 909 830,30 eur pro firmu GKN [82]; začtvrté použití pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích [83] v případě podpory ve výši 20 milionů eur pro společnost Papresa [84].

99. Tabulky z roku 2013 ukazují řadu rozporů mezi údaji předloženými účastníky řízení; údaje předložené Španělskem obsahují v některých případech vnitřní rozpory, zatímco údaje předložené Komisí jsou někdy výhodnější pro Španělsko. Za těchto okolností upřednostňuji jako základ údaje předložené Komisí. Komise má za to, že měla být navrácena částka 39 900 773,41 eur. Budu vycházet z toho, že tomu tak je, až na rozdílné názory ohledně částky 5 909 830,30 eur pro společnost GKN a částky 20 milionů eur pro společnost Papresa.

100. Pokud jde o společnost GKN, Španělsko tvrdí, že jediné výdaje před podáním žádosti o podporu byly zanedbatelné a týkaly se studií proveditelnosti; Komise předložené důkazy neakceptuje. Španělsko odkazuje na dokumenty v přílohách žaloby Komise, které jsem však na základě toho, jak tyto dokumenty označilo, nebyla schopna nalézt [85]. Nesouhlasím proto s tím, že Španělsko prokázalo, že byl splněn požadavek pobídkového účinku.

101. Pokud jde o společnost Papresa, Španělsko tvrdí, že tato společnost je nástupcem společnosti La Papelera Española SA, jejíž status podniku v obtížích uznala Komise v roce 1993 [86]. Odkazuje na bod 99 rozhodnutí 2002/894, ve kterém Komise odkazovala na svůj výrok uvedený v pokynech pro záchranu a restrukturalizaci z roku 1999, že „je toho názoru, že podpora na záchranu a restrukturalizaci může přispívat k rozvoji hospodářských činností bez nepříznivého vlivu na obchod v rozsahu, který by byl v rozporu se zájmem Společenství, pokud jsou splněny podmínky stanovené v těchto pokynech“.

102. Tento argument však byl vznesen až v duplice a Komise neměla možnost na něj odpovědět. Kromě toho Španělsko opomnělo zdůraznit, že bod 99 rozhodnutí 2002/894 pokračoval: „V případě, že tyto podmínky nejsou splněny, je podpora neslučitelná se společným trhem, je-li určena pro podniky v obtížích. Komise proto zastává názor, že předmětná daňová podpora, je-li poskytnuta podniku v obtížích, není slučitelná se společným trhem na základě výjimky uvedené v čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy na podporu určitých činností.“ Za účelem prokázání souladu s podmínkami uvedenými v pokynech pro záchranu a restrukturalizaci z roku 1994 Španělsko předkládá znalecký posudek, jehož účelem je osvědčit soulad s obecnými podmínkami uvedenými v bodě 3.2.2 těchto pokynů. Z prostudování tohoto posudku však vyplývá, že podmínky jsou citovány jen ve zkrácené podobě a že některé aspekty nebyly zkoumány.

103. Za těchto okolností si nemyslím, že Španělsko prokázalo, že podpora společnosti Papresa může být považována za podporu splňující podmínky stanovené v pokynech pro záchranu a restrukturalizaci.

80 — Viz výše bod 63.

81 — Viz výše body 81 až 86.

82 — GKN Driveline Zumaia SA. V dalších třech případech Komise akceptovala, že požadavek pobídkového účinku byl splněn a v osmi dalších případech Španělsko netvrdilo, že žádost o podporu byla podána před zahájením práce na projektu (viz výše bod 38 a násl.).

83 — Úř. věst. 1994, C 368, s. 12, nahrazeny Úř. věst. 1999, C 288, s. 2 (dále jen „pokyny pro záchranu a restrukturalizaci z roku 1994/1999“).

84 — Papresa SA. Mezi údaji o výši podpory předloženými Komisí a Španělskem existuje rozdíl přibližně 500 000 eur.

85 — Připouštím, že předložení těchto příloh formou DVD, které obsahují „zazipované“ složky stránek ve formátu PDF, v nichž se nedá vyhledávat, ztěžuje identifikaci jakéhokoli konkrétního dokumentu ; Španělsku však bylo oznámeno, že musí jasně označit důkazy, o které se opírá (viz výše bod 17).

86 — Oznámení Komise C 29/92 (NN 12/92), Úř. věst. 1993, C 123, s. 7.

104. Dospívám k závěru, že na základě rozhodnutí 2002/894 mělo být navráceno 39 900 773,41 eur. Účastníci řízení se shodli, že s výjimkou podpory pro společnost Papresa byly příslušné částky spolu s úroky navráceny od listopadu 2011 do října 2012. Zbývající podpora pro společnost Papresa (19 448 623,59 eur spolu s úroky) byla navrácena od března do září 2013.

Rozhodnutí 2002/540 (snížení základu daně v provincii Guipúzcoa)

105. Ve svých tabulkách z roku 2013 Komise tvrdí, že z navrácení byla prostřednictvím zpětných daňových odpočtů nesprávně vyloučena částka 211 159,23 eur. Navrhuji tuto částku nezohledňovat[87].

106. Účastníci řízení se shodují, že částka, které se týkaly odpočty *de minimis*, činila 1 344 192,60 eur; podle mé analýzy měla být tato částka navrácena. Podle Komise byla celá částka, spolu s úroky, navrácena v průběhu roku 2012. Španělsko udává pro ukončení navrácení dřívější data, zdá se ale, že souvisí s navrácením jiných částek, než které byly odečteny jako částky *de minimis*. Navrhuji proto akceptovat data Komise.

107. Konečně je tu kuriózní částka ve výši 8,74 eur, v souvislosti s níž Komise tvrdí, že nebylo vyhověno výzvě k jejímu zaplacení. Vzhledem k tomu, že Komise v jiné tabulce rovněž uvádí, že stejná částka měla být z navrácení vyloučena, navrhuji tuto částku nezohledňovat.

Závěry týkající se částek, které mají být navráceny

108. Dospívám k závěru, že k datu vydání rozsudku z roku 2006 zbývalo navrátit hlavní částku ve výši kolem 322 milionů eur, tedy přibližně o 10 % méně, než kolik činí částka 358 milionů uváděná Komisí. Nejsem schopna přesně vypočítat výši úroků, ale navrhuji, aby Soudní dvůr vycházel z toho, že i úroky jsou o 10 % nižší než čísla uváděná Komisí.

109. Podle Komise bylo ke dni zahájení tohoto řízení navráceno přibližně 13 % z celkové částky. Vzhledem k tomu, že Komise jasně neprokázala svoje tvrzení týkající se společnosti Gasteiz Desarrollo[88], navrhuji, aby se vycházelo z toho, že skutečné číslo bylo 14 %. Zbývajících 86 % bylo navráceno po zahájení tohoto řízení od září 2011 do října 2013.

Peněžitá sankce (paušální částka)

Argumentace

110. Komise odkazuje na své aktuální pokyny o uplatňování článku 260 SFEU[89], v nichž uvádí, že bude navrhovat jak zaplacení paušální částky, která představuje sankci za pokračování v porušování práva v období mezi prvním a druhým rozsudkem, tak i penále za každý následující den prodlení po druhém rozsudku. V projednávané věci vzala Komise zpět svůj návrh na penále. Komise počítá paušální částku buď jako minimální částku stanovenou pro každý členský stát na základě jeho koeficientu „n“[90] nebo vynásobením denní sazby[91] počtem dní od data vydání prvního rozsudku do ukončení porušování práva, pokud toto vynásobení vede k vyšší celkové částce.

87 — Viz výše body 81 až 86.

88 — Viz výše bod 94.

89 — SEK(2005) 1658 (Úř. věst. 2007, C 126, s. 15), aktualizováno SEK(2010) 923/3.

90 — Který představuje geometrický průměr vycházející z hrubého domácího produktu (HDP) daného členského státu a počtu vážených hlasů v Radě. Pro Španělsko byl v době podání projednávané žaloby tento koeficient 13,66 a minimální paušální částka činila 7 215 000 eur. V současnosti jsou tato čísla 13,28 a 7 036 000 eur (C(2012) 6106 final ze dne 31. srpna 2012).

91 — V současnosti minimálně 210 eur vynásobeno koeficientem závažnosti.

111. V projednávané věci se Komise domnívá, že by koeficient závažnosti měl být v rámci stupnice od 1 do 20 stanoven na 9. Zdůrazňuje zásadní povahu ustanovení o státní podpoře a potřebu odstranit narušení hospodářské soutěže způsobené podporou, skutečnost, že příjemců podpory bylo více než 100, částku, která v době podání této žaloby ještě nebyla navrácena (podle jejích výpočtů 569 milionů eur), a skutečnost, že bylo již dvakrát rozhodnuto, že Španělsko nezajistilo navrácení protiprávní podpory v Baskicku [92].

112. V důsledku toho navrhuje paušální částku ve výši 25 817,40 eur [93] denně od data vydání rozsudku z roku 2006 do ukončení porušování práva dne 15. října 2013. Spočítala, že počet dotčených dní je 2 500, a celková částka proto činí 64 543 500 eur.

113. Španělsko tvrdí, že šest různých režimů bylo přijato třemi různými vnitrostátními orgány, na které bude muset přenést podíl na sankcích. Vzhledem k tomu, že se podpora týkala jen Baskicka, které se na HDP Španělska podílí jen 6,24 %, aktuální denní sazba ve výši 210 EUR by měla být vynásobena 6,24 %, což by představovalo 13 eur za den.

114. Pokud jde o závažnost, Španělsko tvrdí, že by měl být použit nejnižší koeficient, protože Komise ještě nikdy předtím za posledních 40 let nevyužila své pravomoci týkající se státní podpory ve formě daňových opatření. Kromě toho byla předmětná opatření přijata předtím, než bylo vydáno sdělení Komise o použití předpisů o státní podpoře v případě opatření týkajících se přímého zdanění podnikatelské činnosti [94], a baskické orgány režimy zrušily, když se dozvěděly, že je Komise považuje za státní podporu.

115. Na základě uvedeného navrhuje Španělsko pokutu ve výši 177,58 eur [95] za den.

116. Komise odmítá názor, že by základní částka měla být vynásobena 6,24 %. Předmětné částky jsou stejné pro všechny členské státy (a musí být dostatečně vysoké, aby na ně byl vyvíjen dostatečně silný tlak) [96] a Soudní dvůr doposud sankce neupravoval z důvodu, že k porušování práva docházelo v omezené oblasti.

117. Pokud jde o závažnost, Komise odmítá, že by dříve nevyužívala svoje pravomoci týkající se státní podpory ve formě daňových opatření [97] nebo že by sdělení z roku 1998 změnilo situaci [98].

118. V duplice Španělsko odkazuje na rozsudek Komise v. Itálie [99] a zdůrazňuje, že výši jakékoli sankce může určit pouze Soudní dvůr. V případě, kdy je nutné zajistit navrácení podpory od velkého počtu příjemců, se sankce zohledňující pokrok, jehož členský stát případně dosáhne při plnění svých povinností, jeví jako adekvátní a proto přiměřená danému nesplnění povinnosti [100]. Při použití kritéria závažnosti a platební schopnosti členského státu musí Soudní dvůr přihlédnout k důsledkům nevyhovění rozsudku pro soukromé a veřejné zájmy, jakož i k naléhavosti, s níž je třeba přimět dotyčný členský stát k tomu, aby dostál svým povinnostem [101]. Jakákoli paušální částka pokuty musí záviset na všech relevantních skutečnostech souvisejících jak s charakteristikami nesplnění povinnosti,

92 — Rozsudky Soudního dvora ze dne 2. července 2002, Komise v. Španělsko (C-499/99, Recueil, s. I-6031) a ze dne 20. září 2007, Komise v. Španělsko (C-177/06, uvedený výše v poznámce pod čarou 59).

93 — To znamená 210 eur vynásobeno koeficientem závažnosti 9 a koeficientem „n“, který pro Španělsko činí 13,66.

94 — Úř. věst. 1998, C 384, s. 3 (dále jen „sdělení z roku 1998“).

95 — 13 eur vynásobeno koeficientem závažnosti 1 a koeficientem „n“, který pro Španělsko činí 13,66.

96 — SEK(2005) 1658, bod 15.

97 — Cituje rozhodnutí Komise 93/337/EHS ze dne 10. května 1993 o systému daňové podpory investicím v Baskicku (Úř. věst. 1993, L 134, s. 25).

98 — Rozsudek Tribunálu ze dne 9. září 2009, Diputación Foral de Álava a další v. Komise (spojené věci T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, Sb. rozh. s. II-2919, body 314 a 315 a citovaná judikatura).

99 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. listopadu 2011, Komise v. Itálie (C-496/09, Sb. rozh. s. I-11483).

100 — Tamtéž, bod 49 a citovaná judikatura.

101 — Tamtéž, body 56 a 57 a citovaná judikatura.

tak s přístupem členského státu; Soudní dvůr je přitom nadán širokou posuzovací pravomocí [102]. V projednávané věci jednaly orgány svědomitě. Jak autonomie baskických orgánů [103], tak i zásada proporcionality by s ohledem na dotčenou zeměpisnou oblast měly vést Soudní dvůr k úpravě případné sankce.

119. Pokud jde o závažnost, Španělsko zejména tvrdí, že rozsudek [104], na který v souvislosti se sdělením z roku 1998 odkazuje Komise, byl vydán za zcela jiných okolností a že neexistence jakéhokoli precedentu v podobných věcech komplikuje výpočet jak částek, které mají být navráceny, tak i úroků, jež mají být účtovány, což činí vyhovění rozsudku z roku 2006 obtížnějším. Vnitrostátní orgány kromě toho při rozhodování, zda měla být konkrétní podpora navrácena, uplatňovaly v dobré víře kritéria, která považovaly za správná.

Posouzení

120. Podle ustálené judikatury přísluší Soudnímu dvoru, aby v závislosti na okolnostech a stupni odrazení, který se mu jeví jako potřebný, určil peněžitou sankci vhodnou k předejití tomu, aby se obdobná porušení opakovala. Soudní dvůr není vázán pokyny a návrhy Komise, tyto ale mohou představovat užitečný referenční základ a přispívat k zajištění transparentnosti, předvídatelnosti a právní jistoty ohledně úkonů tohoto orgánu. Přísluší Soudnímu dvoru, aby sankci stanovil na úrovni, která odpovídá okolnostem a která je přiměřená nesplnění povinnosti a platební schopnosti dotyčného členského státu. Relevantní úvahy zahrnují závažnost nesplnění povinností a dobu, po kterou od vydání rozsudku, jímž bylo toto nesplnění povinností určeno, přetrvává [105].

121. V projednávané věci se mi zdá být jasné, že uložení paušální částky je vhodné jako odstrašující opatření. Výše dotčené protiprávní podpory a prodlení při navracení je v obou případech značné, a z nesčetných dokumentů v soudním spise vyplývá, že španělské orgány věnovaly značný čas a energii snaze minimalizovat částky, jež měly být navráceny, často zacházením do přílišných podrobností vedoucích k dalším průtahům.

122. Komise požaduje paušální částku ve výši 64 543 500 eur, vypočítanou vynásobením základní sazby ve výši 210 eur koeficientem 9 (za závažnost), koeficientem „n“ ve výši 13,66 a počtem 2 500 dnů.

123. V rámci vlastních zveřejněných kritérií Komise nemá žádný prostor pro změnu základní sazby ve výši 210 eur za den. Tato sazba zůstala v těchto zveřejněných kritériích během relevantní části doby dotčené tímto řízením beze změny. Návrh Španělska, že by měla být vynásobena 6,24 %, Soudní dvůr v rozsudku ve věci C-610/10 zamítl [106].

124. Nicméně koeficient závažnosti by mohl být v rámci stupnice od 1 do 20 přiměřeně snížen z 9 na 8, pokud by Soudní dvůr přijal mé posouzení částek, které měly být skutečně navráceny [107]. Koeficient „n“ by vzhledem k aktualizovaným číslům Komise mohl být rovněž snížen na 13,28 [108]. To by vedlo k paušální částce 22 310,40 eur za den, oproti 25 817,40 eurům za den, které Komise původně požadovala.

102 — Tamtéž, bod 83 a citovaná judikatura.

103 — Španělsko cituje rozsudky ze dne 6. září 2006, Portugalsko v. Komise (C-88/03, Sb. rozh. s. I-7115) a ze dne 11. září 2008, UGT-Rioja a další (spojené věci C-428/06 až C-434/06, Sb. rozh. s. I-6747).

104 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 98.

105 — Například rozsudek Komise v. Itálie (uvedený výše v poznámce pod čarou 99, body 35 až 37) a rozsudek ze dne 11. prosince 2012, Komise v. Španělsko (C-610/10, bod 115 a násl.).

106 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 105, bod 132.

107 — Viz výše body 108 a 109.

108 — Viz výše poznámka pod čarou 90; ve věci Komise v. Belgie (C-533/11, bod 35), se sama Komise opírala o údaje aktualizované poté, co podala svoji žalobu.

125. Komise počítá, že mezi vydáním rozsudku z roku 2006 dne 14. prosince 2006 a konečným a úplným navrácením předmětné podpory uplynulo 2 500 dnů. Tento výpočet se mi jeví jako správný, pokud se zohlední celé období až do 18. října 2013, kdy Komise rozhodla, že celou podporu a úroky z ní považuje za navrácené. To by při částce 22 310,40 eur za den znamenalo celkovou paušální částku ve výši 55 776 000 eur.

126. Z judikatury Soudního dvora nicméně jasně vyplývá, že praxí Soudního dvora nikdy nebylo řídit se při stanovení výše paušální částky podrobnými výpočty Komise, nýbrž určit s přihlédnutím ke všem okolnostem přiměřenou zaokrouhlenou částku. Obecně přitom neposkytuje přesné podrobnosti svých úvah, nýbrž pouze zdůrazňuje různé přitěžující a polehčující faktory (jako například průtahy nebo dobrou víru vnitrostátních orgánů), které zohlednil. Kromě toho analýza věcí, v nichž Komise takovouto sankci požadovala a Soudní dvůr ji uložil, ukazuje, že ve všech případech byla částka uložená Soudním dvorem podstatně nižší než ta, kterou požadovala Komise – rozpětí se pohybuje mezi 8 % a 62 % z posledně uvedené částky a průměr činí přibližně 40 % z ní[109]. Aniž bych tvrdila, že je Soudní dvůr v této souvislosti jakýmkoli způsobem vázán svou předchozí praxí[110], mám za to, že tato čísla poskytují užitečné východisko, zejména pokud jde o faktory, jako je závažnost a doba trvání nesplnění povinností, k nimž Soudní dvůr přihlédl.

127. Projednávaná věc je čtvrtou, v níž Komise navrhovala uložit členskému státu paušální částku v souvislosti s nezajištěním navrácení protiprávní státní podpory (ostatní věci, v nichž Komise navrhovala uložení takové sankce, se týkají zejména nesplnění povinnosti provést směrnice nebo nesouladu vnitrostátního práva s unijním právem, a jsou proto méně porovnatelné). Částka, o kterou v projednávané věci jde, činí podle mého posouzení 322 milionů eur, a doba trvání nesplnění povinností šest let a deset měsíců.

128. Pro srovnání – ve věci C-369/07, Komise v. Řecko[111], vedlo nezajištění navrácení přibližně 23 milionů eur po dobu delší než čtyři roky k paušální částce ve výši 2 miliony eur (přibližně 13 % částky navrhované Komisí); ve věci C-496/09, Komise v. Itálie[112], vedlo nezajištění navrácení přibližně 188 milionů eur po dobu přibližně sedm a půl roku k sankci ve výši 30 milionů eur (přibližně 43 % částky navrhované Komisí); a ve věci C-610/10, Komise v. Španělsko[113], vedlo nezajištění navrácení přibližně 23 milionů eur po dobu delší než 10 let k sankci ve výši 20 milionů eur (přibližně 38 % částky navrhované Komisí).

129. Při pohledu z jiného úhlu jsou částky za měsíc prodlení a za jeden milion eur, jehož navrácení mělo být zajištěno, nápadně podobné v prvních dvou případech (mezi 1 730 eur a 1 740 eur), zatímco částka v později uvedených případech je znatelně vyšší (přibližně 8 333 eur). Pokud by se jako základ vzalo první uvedené číslo, vedlo by to k částce přibližně 50 milionů eur, zatímco použití druhého čísla by vedlo k částce 220 milionů eur.

109 — Rozsudky Soudního dvora ze dne 9. prosince 2008, Komise v Francie (C-121/07, Sb. rozh. s. I-9159); ze dne 4. června 2009, Komise v. Řecko (C-109/08, Sb. rozh. s. I-4657); ze dne 7. července 2009, Komise v. Řecko (C-369/07, Sb. rozh. s. I-5703); ze dne 4. června 2009, Komise v. Řecko (C-568/07, Sb. rozh. s. I-4505); ze dne 31. března 2011, Komise v. Řecko (C-407/09, Sb. rozh. s. I-2467); ze dne 17. listopadu 2011, Komise v. Itálie (C-496/09, uvedený výše v poznámce pod čarou 97); ze dne 11. prosince 2012, Komise v. Španělsko (C-610/10, uvedený výše v poznámce pod čarou 105); ze dne 19. prosince 2012, Komise v. Irsko (C-279/11); ze dne 19. prosince 2012, Komise v. Irsko (C-374/11); ze dne 30. května 2013, Komise v. Švédsko (C-270/11); ze dne 25. června 2013, Komise v. Česká republika (C-241/11); ze dne 17. října 2013, Komise v. Belgie (uvedený výše v poznámce pod čarou 108) a ze dne 28. listopadu 2013, Komise v. Lucembursko (C-576/11).

110 — Nebo že – na rozdíl od situace podle čl. 260 odst. 3 SFEU – Soudní dvůr nemůže uložit částku vyšší, než kterou navrhla Komise.

111 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 109.

112 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 99.

113 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 105.

130. Zdá se, že významným přitěžujícím faktorem, který Soudní dvůr zohlednil ve věci C-610/10, Komise v. Španělsko, byla skutečnost, že se splnění povinností vyplývajících z prvního rozsudku „nemělo setkat se značnými obtížemi, neboť příjemců dotčených protiprávních podpor bylo málo, byli jmenovitě určeni a částky, které měly být navráceny, byly v tomto rozhodnutí upřesněny“ [114].

131. V projednávané věci tato úvaha neplatí. Příjemců byl velký počet a částky podpory, které měly být navráceny, resp. které měly být z navracení vyloučeny, nebyly ani určeny, ani nebyly okamžitě zřejmé. Navrhovala bych proto, aby Soudní dvůr zvolil podobný přístup jako ve věci C-369/07, Komise v. Řecko, a ve věci C-496/09, Komise v. Itálie, a jako výchozí bod vzal částku 50 milionů eur.

132. Nevidím rovněž žádný přesvědčivý důvod pro zvýšení nebo snížení této částky. Jedná se o značnou částku – vyšší, než jakákoli jiná paušální částka dosud uložená Soudním dvorem – která pravděpodobně bude mít silný odstrašující účinek pro všechny členské státy, aniž by existovala jakákoli nutnost ji zvýšit. Nicméně nesplnění povinností je závažné, zahrnuje státní podporu v částkách, které jsou vyšší než jakékoli jiné předchozí částky v podobných případech, jež mohou po značně dlouhé období vážně ovlivnit obchod mezi členskými státy (navracení začalo ve významné míře probíhat až od doby, kdy uplynuly více než čtyři roky od vydání rozsudku z roku 2006).

Závěry

133. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy se domnívám, že by Soudní dvůr měl:

— určit, že Španělské království tím, že včas nevyhovělo rozsudku ze dne 14. prosince 2006, Komise v. Španělsko (spojené věci C-485/03 až C-490/03), nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z rozhodnutí, o něž se v uvedeném rozsudku jednalo, a z čl. 260 odst. 1 SFEU;

— uložit Španělskému království zaplatit Evropské komisi na účet „Vlastní zdroje Evropské unie“ paušální částku ve výši 50 milionů eur;

— uložit Španělskému království náhradu nákladů řízení.

114 — Tamtéž, bod 145.